

POLITIKERSPØRGSMÅL

Dato: 11. oktober 2019

Spørgsmål nr.: 091-19
Dato: 30. august 2019
Stillet af: Marianne Fredrik (Ø)
Besvarelse udsendt den: 11. oktober 2019

Sundhedspersonalets ønsker om anonymitet

Spørgsmål:

Hvorvidt er der fundet en løsning på sundhedspersonalets ønsker om anonymitet?

I januar 2019 var der en række artikler i medierne om chikane og sundhedspersonalets ønsker om anonymitet.

Jeg bad om en drøftelse i forretningsudvalget af dilemmaer og løsninger i forhold til åbenhed om sundhedspersonales navne på regionens hospitaler og virksomheder.

Her fik vi et notat, hvor det bl.a. hed:

"En arbejdsgruppe under Sundhedsministeriet med repræsentation udpeget af bl.a. Danske Regioner og relevante faglige organisationer ser aktuelt på behov for ændringer af reglerne om journalføring, og arbejdsgruppen forventes at afrapportere primo 2019"

Og

"Der er på regionalt niveau, altså på tværs af regionens hospitaler og virksomheder, ikke for nuværende fælles initiativer over for chikane mv. af medarbejdere på sociale medier. Administrationen er derfor gået i gang med at se på dette med afsæt i de initiativer, der lige nu er taget lokalt, herunder i psykiatrien."

Se vedhæftede (bilag 1 og 2).

Svar:

Se besvarelse af RR-spørgsmål 090-19 under overskriften "Udvikling i de initiativer, som blev drøftet d. 29. januar 2019."

Sundhedspersonale ønsker efternavne fjernet fra journaler

7. januar 2019 HK Kommunal

Trusler mod ansatte i psykiatrien har ført til et ønske om, at deres efternavne ikke længere fremgår af journalerne i Sundhedsplatformen.

Ansatte på hospitalerne i Region Hovedstaden har siden 2013 haft mulighed for at fjerne deres efternavn på navneskiltet på tøjjet. Det samme gælder ikke i de journaler, som alle patienter har adgang til via it-systemet Sundhedsplatformen.

Efter nogle episoder i psykiatrien, hvor ansatte har modtaget ubehagelige beskeder og uventede besøg på hjemmeadressen, er det nu et udbredt ønske, at reglerne for navneskilte også kommer til at gælde de journaler, der kan ses af patienter. Ifølge TV2 Lorry er det fællestillidsrepræsentanter for sundhedspersonale i Region Hovedstadens Psykiatri, der har udtrykt ønsket.

- Jeg synes ikke, det er i orden, at man skal risikere at blive chikaneret i sit private liv, fordi man er offentligt ansat, siger Lisbeth Glaven, fællestillidsrepræsentant-suppleant for FOA-medarbejdere i Region Hovedstadens Psykiatri, til TV2 Lorry.

"Et stort spørgsmål"

Forud for indførelsen af Sundhedsplatformen i 2016-2017 var det muligt at optræde i visse systemer med eksempelvis brugernavn eller initialer. Den mulighed ønsker fællestillidsrepræsentanterne genindført, og deres synspunkt møder sympati hos både Skizofreniforeningen og Sind – Landsforeningen for psykisk sundhed.

Regions Hovedstadens HR-direktør Martin Magelund Rasmussen kalder det "et stort spørgsmål" at ændre Sundhedsplatformens princip om åbenhed over for patienterne.

Forslaget er flere gange blevet diskuteret, uden at det har ført til ændringer. Han anbefaler andre veje, nemlig at give visse borgere tilhold, at rejse sager og ved, at chikanerede medarbejdere "bliver samlet op".

Personale vil have eget navn ud af journaler

Frederiksborg Amts Avis 5. jan.

Trusler mod ansatte fører til krav om, at sundhedspersonale kan skjule deres navn digitalt

Ansatte i Region Hovedstaden vil have deres navne fjernet på den omstridte Sundhedsplatform. Her kan utilfredse patienter i eksempelvis psykiatrien gå inde og finde det fulde navn på sygeplejersker i deres journal. Derfor kræver tillidsfolk nu en ændring af det i forvejen omstridte journalsystem, skriver TV2 Lorry.

Ifølge Rikke Bondorff fra Dansk Sygeplejeråd, som repræsenterer sygeplejerskerne i Region Hovedstadens Psykiatri, er der flere eksempler på, at sygeplejersker har modtaget trusler fra patienter, der kender blandt andet hjemadresserne. Det skaber en stigende utryghed, at 'jeg ved, hvor du bor', ikke længere er tomme ord.

Det er ikke kun digitalt, sygeplejersker har ønske om at få fjernet efternavnet. I oktober sidste år fik personalet på Sygehus Sønderjylland eksempelvis selv lov til at vælge, om de vil oplyse efternavnet over for patienter. Det skete på baggrund af, at flere havde følt sig truet eller stalket af patienter eller pårørende.

Det samme blev tilfældet for Region Hovedstadens sundhedspersonale i 2013, personalet på Skejby i Aarhus i 2016, hvor det også blev frivilligt, ligesom Sydvestjysk Sygehus har ladet det være op til den enkelte afdeling.

Sygeplejerådets Rikke Bondorff og sosu'ernes fællestillidsrepræsentant fra FOA i Regions Hovedstadens Psykiatri Lisbeth Glaven foreslår, at det bliver muligt at kunne stå med tjenestenummer, brugernavn eller fornavn og initialer i de digitale journaler. På den måde kan de ifølge TV2 Lorry stadig identificeres, men ikke opsøges af patienter.

Bliver truet: Ansatte vil have efternavne fjernet

Ansatte i psykiatrien oplever at få digitale trusler og bliver opsøgt på hjemmeadressen af utilfredse patienter.

4.1.19 Ritzau <https://fagbladet3f.dk/artikel/bliver-truet-ansatte-vil-have-efternavne-fjernet>

Trusler som: "Jeg ved, hvor du bor" er ikke ubegrundede, fortæller Lisbeth Glaven fra FOA. Flere ansatte i psykiatrien oplever at få digitale trusler, ligesom nogle er blevet opsøgt på hjemmeadressen.

Når sundhedspersonalet skriver notater om en patient i det digitale journalsystem Sundhedsplatformen, kan patienterne læse med på nettet - og få den ansattes fulde navn. Ifølge repræsentanter for sygeplejersker og SOSU-assistenten skaber det en stigende utryghed.

- Vi har jo altid haft trusler, men det er ligesom om, det bliver mere, og at de bliver lidt mere bastante, siger Rikke Bondorff fra Dansk Sygeplejeråd, der repræsenterer sygeplejerskerne i Region Hovedstadens Psykiatri.

- Et eksempel er, at der er tændt bål nede i ens opgang. Man ved nu, at trusler som: "Jeg ved, hvor du bor" ikke er ubegrundede, fortæller FOA's Lisbeth Glaven, der er fællestillidsrepræsentant-suppleant i Region Hovedstadens Psykiatri.

Kollegernes oplevelser og frygten for at modtage trusler får nu tillidsfolkene til at kræve ændringer i it-systemet Sundhedsplatformen.

Siden 2013 har sundhedspersonalet i Region Hovedstaden kunnet søge dispensation til at undlade efternavn på deres skilt - netop for at værne om deres privatliv.

Men udfordringen er nu, at selvom en ansat kan være delvis anonym over for patienterne i den fysiske verden, så er det ikke muligt digitalt.

Det fulde navn bliver tilgængeligt, når den ansatte skriver informationer om en patient ind i Sundhedsplatformen, som patienten selv kan læse med i.

- Patienten kan gå direkte ind på minsundhedsplatform.dk og på sundhed.dk og se præcis, hvad der er skrevet, men også med fulde navn, alle mellemnavne og alt, hvad du har, forklarer Lisbeth Glaven.

- Før i tiden skulle man jo som patient søge aktindsigt. Det skal man ikke mere. Man har fuld aktindsigt med det samme, fortsætter hun.

Patienters retssikkerhed vigtig

Før Sundhedsplatformen kunne man godt fremstå i visse af systemerne med sit brugernavn, initialer eller lignende, forklarer Rikke Bondorff, der repræsenterer sygeplejerskerne i Region Hovedstadens Psykiatri.

Men er det ikke en positiv udvikling, at man har lettere adgang til alle oplysningerne som patient?

- Jo, selvfølgelig er det en positiv udvikling, og man skal også sikre borgere og patienters retssikkerhed. Men jeg vil så lige vende den om og sige: Medarbejderne er jo også borgere, og vores sikkerhed skal jo også varetages. Det er begge veje, lyder det fra Rikke Bondorff. Derfor har Rikke Bondorff og Lisbeth Glaven et ønske på vegne af deres kolleger.

De vil gerne kunne fremstå i Sundhedsplatformen med brugernavn, tjenestenummer eller fornavn og initialer, så de stadigvæk kan identificeres - men ikke opsøges af patienter.

Hos SIND og Skizofreniforeningen, som er nogle af de organisationer, der repræsenterer patienterne, er der sympati for personalets ønske.

- Det er helt urimeligt, at personalet skal gå og være utrygge i deres fritid, så det er jeg fuld af forståelse for. På den anden side må man sige, at dem, der er patienter, skal også beskyttes, siger Bente Friborg, der er formand for Skizofreniforeningen.

Går op i åbenhed

Ifølge HR-direktør i Region Hovedstadens Psykiatri, Martin Magelund Rasmussen, har forslaget om at kunne bruge personalenummer, brugernavn eller lignende været diskuteret flere gange i regionen - men uden at det er gået igennem.

- I Region Hovedstaden går vi rigtig meget op i åbenhed. Og jeg vil gerne pointere, at det her handler jo ikke om den store patientgruppe. Langt de fleste patienter er i stand til at håndtere det og er glade for den her åbenhed, siger Martin Magelund Rasmussen og fortsætter:

- Så er der individer hist og pist, der ikke kan forvalte den åbenhed. Og så skal vi selvfølgelig sætte ind og sørge for, at der kommer en tilstrækkelig beskyttelse af de medarbejdere. Og det gør man blandt andet ved at give folk tilhold, rejse sager og sikre, at hvis medarbejderne er i den slags situationer, bliver de samlet op.

HR-direktøren afviser dog ikke, at man på et tidspunkt kan tage beslutning om digital sløring.

NOTAT

Opgang 17A
Telefon 38669999
Direkte 38666364

Ref.: ghikja

Dato: 16. januar 2019

Administrative bemærkninger til forslag fra Enhedslisten

Regionsrådspolitiker Marianne Frederik har den 4. januar 2019 på vegne af Enhedslisten bedt om en drøftelse i forretningsudvalget af dilemmaer og løsninger i forhold til åbenhed om sundhedspersonales navne på regionens hospitaler og virksomheder. Administrationens bemærkninger belyser sagen fra såvel en juridisk som en personale- og arbejdsmiljømæssig vinkel.

Juridiske rammer for åbenhed

Autorisationsloven stiller i dag konkret krav om, at ansattes fulde navn og titel mv skal fremgå af patientjournaler fx ifm. konsultation, behandling, telefonkontakt, indlæggelse og udskrivning.

En arbejdsgruppe under Sundhedsministeriet med repræsentation udpeget af bl.a. Danske Regioner og relevante faglige organisationer ser aktuelt på behov for ændringer af reglerne om journalføring, og arbejdsgruppen forventes at afrapportere primo 2019 jfr. kommissorium og sammensætning;

<https://www.ft.dk/samling/20171/almdel/suu/bilag/225/index.htm>

Den offentligtretlige lovgivning er i øvrigt baseret på en grundlæggende forudsætning om størst mulig åbenhed, der bl.a. udmøntes i de generelle love (offentligheds- og forvaltningsloven).

Offentlighedsloven indeholder ganske vist en undtagelsesbestemmelse, der beskytter offentligt ansatte mod aktindsigt ift. personalesager, men præciserer samtidig en – stort set ubetinget - hovedregel om, at fx navn, stilling og lønforhold er omfattet af offentlighedsreglerne.

Hensynet til mere overordnede retssikkerhedsregler og den enkelte borgers mulighed for indsigt i oplysninger om behandling mm. indebærer således, at man lovgivningsmæssigt har valgt at beskytte offentligt ansatte ved at have særligt fokus på arbejdsgiverens ansvar for at forebygge og afhjælpe mulige overgreb på ansatte, ved særlige skærpede strafferegler, når offentligt ansatte forfølges/chikaneres i kraft af deres jobs og ved en anerkendt praksis, dog ikke bestemt ved lov, om, at man i konkrete tilfælde

kan afskære en borger fra oplysninger, hvis det vurderes, at der er overhængende fare for, at de vil blive anvendt til chikane mv.

Folketinget behandler således aktuelt et lovforslag om skærpelse af straffen for trusler, chikane og hærværk mod personer i offentlig tjeneste eller hverv, der forventes at træde i kraft 1. februar 2019; https://www.ft.dk/samling/20181/lov-forslag/L94/som_fremset.htm

Region Hovedstadens personale- og arbejdsmiljømæssige initiativer

På *regionalt* niveau er der flere initiativer for at forebygge og håndtere chikane mv. over for regionens medarbejdere:

- I henhold til overenskomst 2008 har Region Hovedstaden en regional retningslinje vedrørende vold, mobning og chikane, som beskriver roller og opgaver på regionalt og lokalt niveau. Regionalt Medarbejder Udvalg (RMU) har i november 2018 godkendt en revideret version af retningslinjen. Retningslinjen er vedlagt som bilag 2.
- I regionens kombinerede arbejdspladsvurdering og trivselsmåling – TrivselOP – kortlægges krænkende adfærd (vold og trusler, mobning og chikane). Der følges op på kortlægningen lokalt og igangsættes indsatser, der hvor der er behov.
- Regionen har indgået en aftale med Falck Healthcare om psykologisk rådgivning til medarbejdere, hvis de på baggrund af arbejdsmæssige situationer får behov for rådgivning.

Der er på regionalt niveau, altså på tværs af regionens hospitaler og virksomheder, ikke for nuværende fælles initiativer over for chikane mv. af medarbejdere på sociale medier. Administrationen er derfor gået i gang med at se på dette med afsæt i de initiativer, der lige nu er taget lokalt, herunder i psykiatrien, som beskrives i det følgende.

Udgangspunktet for initiativerne er, foruden de overenskomstmæssige og lovgivningsmæssige rammer, også regionens åbenhedspolitik.

Initiativer på regionens hospitaler og virksomheder

På *lokalt* niveau er der også flere initiativer for at forebygge og håndtere chikane mv. over for regionens medarbejdere. Eksempelvis har Region Hovedstadens Psykiatri udarbejdet tre vejledninger om: Navneskilte, anklager og sociale medier. Vejledningerne er godkendt i Psykiatriens Virksomheds- og Medarbejder Udvalg. Vejledningerne er vedlagt som bilag 3-5.